

Ο ΤΑΚΗΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ ΘΥΜΑΤΑΙ ΚΑΙ ΜΙΛΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Ακόμη μέχρι και σήμερα μου ζητούν το «Αεροπλάνο»

Ο Τάκης Νιρβάνας κατάγεται από τη Μονεμβασιά και ξεκίνησε την καριέρα του σε ηλικία 17 ετών σαν πθοποιός του μουσικού θεάτρου. Ο Μανώλης Καστρινός του έδωσε την ευκαιρία να συμμετάσχει σε παράσταση του θεάτρου Ακροπόλ, ενώ συγχρόνως φοιτούσε στη μουσική σχολή του Μενέλαου Θεοφανίδη. Για τεσσεράμισι χρόνια εμφανιζόταν τους χειμώνες σε παραστάσεις του θεάτρου Ακροπόλ και τα καλοκαίρια σε παραστάσεις του θεάτρου του Εθνικού Κήπου, συμμετέχοντας σε θιάσους μεγάλων ονομάτων του ελληνικού θεάτρου, όπως η Ρένα Βλαχοπούλου, ο Γιώργος Κωνσταντίνου, ο Γιώργος Πάντζας, η Μάρθα Καραγιάννη, ο Γιώργος Βογιατζής κλπ. Στη συνέχεια βγήκε στο ελεύθερο επάγγελμα σαν τραγουδιστής πλέον. Εμφανιζόταν στην Πλάκα για δύο χρόνια την εποχή των μπουάτ (αρχές δεκαετίας '70), όπου μεσουρανούσαν οι Αρλέτα, Κώστας Χατζής, Καίτη Χωματά κ.α.

Το 1974 ήλθε στην Αυστραλία για να βρει τα αδέρφια του και να εργασθεί. Γνώρισε τη γυναίκα του, τη Μαρία, κι έμεινε για πάντα εδώ. Ας μας τα πει όμως ο ίδιος.

Βρέθηκες εδώ το 1974. Τι θυμάσαι από εκείνη την εποχή;

«Το είχα αποφασίσει να φύγω από την Ελλάδα. Όλοι μου έλεγαν ότι είχα μια ικανότητα σαν καλλιτέχνης, όμως εκείνο που δεν μου είχε κανένας ήταν αν είχα τον κατάλληλο χαρακτήρα. Και τον χαρακτήρα δεν τον είχα. Έπρεπε να ανέχομαι τους δύσκολους νόμους του επαγγέλματος και δεν μπορούσα. Υπήρχε μεγάλη αντιζηλία, μεγάλος ανταγωνισμός και απίστευτη διπροσωπία. Πολλά τέτοια πράγματα που εγώ, ένα επαρχιωτάκι που ξεκίνησε με όνειρα σε ηλικία 17 ετών, δεν μπορούσα να τα δεχτώ κι επαναστάτησα. Το συζήτησα με τον εαυτό μου κι αποφάσισα να έλθω στην Αυστραλία.»

Όταν ήλθες εδώ τα πράγματα ήταν διαφορετικά; Τι συνάντησες;

«Εδώ δεν υπήρχε ο μεγάλος συναγωνισμός, αλλά είχα ένα άλλο πρόβλημα. Δεν υπήρχε ο επαγγελματισμός που είχα μάθει στο ξεκίνημά μου, στην Ελλάδα. Έγινε και τότε μία ανατροπή μέσα μου και μία αναγκαστική προσέγγιση στην πραγματικότητα γιατί δεν δούλευε τίποτα επαγγελματικά. Το 'Μύκονος' στο Νιουτάουν ήταν το πρώτο μαγαζί που εμφανίσθηκα στο Σίδνεϊ. Σαν διάκοσμος ήταν πολύ ωραίο, αλλά ο τρόπος της εργασίας ήταν προβληματικός. Δεν φτάνει να έχεις μία ικανότητα, πρέπει να ξέρεις και να δουλέψεις. Διαφορετικά δεν έχεις καλό αποτέλεσμα. Εκεί πια έπρεπε να αγωνισθώ για να ακολουθήσω τη δική μου γραμμή, δηλαδή αυτά που μου εί-

Στο κλαμπ του Σίδνεϊ Ολύμπικ

Με τη Μαίρη Λίντα

Με τη Μάρθα Καραγιάννη

χαν μάθει στην Ελλάδα. Αργότερα με ακολούθησαν κι άλλοι κι αυτό το καυχιέμαι λίγο και νομίζω πως το δικαιούμαι. Ήλθα σε μία μπουζουκολαϊκοκρατία, στην οποία οι τραγουδιστές έρχονταν στολισμένοι από τα σπίτια τους, κάθονταν στα τραπέζια, έπιναν κι έτρωγαν κι όταν ερχόταν η ώρα να τραγουδήσουν πέταγαν τη ζακέτα τους κι έπαιρναν το μικρόφωνο. Εγώ δεν τα ήξερα αυτά και κράτησα τη δική μου γραμμή. Έμπαινα με τη βαλίτσα μου στο καμαρίνι κι ετοιμαζόμουν εκεί για να κοιταχθώ στον καθρέφτη πριν βγω στον κόσμο που με πληρώνει.»

Υπρέτησες κι εσύ αυτό που αποκάλεσε μπουζουκολαϊκοκρατία. Όμως, δεν έμεινες εκεί, δοκίμασες κι άλλα πράγματα.

«Εκείνη την εποχή το υπέρηψα κι εγώ αυτό το είδος της μπουζουκολαϊκοκρατίας γιατί δεν είχα άλλη επιλογή. Τα τραγούδια του νέου κύματος που μεσουρανούσαν στην Ελλάδα ήταν τότε εντελώς άγνωστα εδώ, δεν υπήρχαν. Έπρεπε να κάνω πάλι ανατροπή κι αφού πέρασαν λίγοι μήνες είχα το θάρρος και το θράσος, μέσα σε έναν τέτοιο χώρο, μέσα σε ένα τέ-

τοιο σχήμα μπουζουκιού να βγω να πω το 'Αεροπλάνο' του Κώστα Χατζή. Οι μισοί γελούσαν κι οι άλλοι μισοί χειροκροτούσαν, όχι όμως επειδή καταλάβαιναν τι τραγουδούσα, αλλά ακριβώς για να μην φανεί απτή τους η άγνοια. Πάντως, ακόμη μέχρι και σήμερα όπου εμφανίζομαι μου ζητούν το 'Αεροπλάνο'. Θεωρώ ότι την ευθύνη την έχουμε εμείς, όχι το κοινό. Ο κόσμος το δέχθηκε αυτό το νέο που έδωσα, άρα την ευθύνη την έχουμε εμείς. Γιατί πολλές φορές προτιμούμε την εύκολη λύση - το καλαματιανό, το χασάπικο, το ζεϊμπέκικο και το τσιφτετέλι - που δεν χρειάζεται καμία δοκιμή και καμία πρόβα. Συνήθως, έτσι δούλευαν τότε τα μαγαζιά. Ήλθα εγώ από την Ελλάδα και ζητούσα πρόβες, «δεοίματα» και ντουέτα και τους είχα γίνει λίγο κόμπος στο στομάχι. Μετά από λίγο με συνήθισαν όμως, γιατί με αναγνώριζαν σαν τραγουδιστή. Ουαί κι αλίμονό μου αν θα ήταν διαφορετικά... (γέλια).»

Τα κατάφερες πολύ καλά όμως, παρά τις ανατροπές που μας είπες ότι έπρεπε να κάνεις.

«Δεν είχα προβλήματα. Από το 1974 διατηρήθηκα χωρίς σταμα-

τημό για πολλά χρόνια το πρώτο κασέ όχι στο Σίδνεϊ, αλλά στην Αυστραλία. Αρχικά είχα τη φήμη του μπουζουκιτζή, του λαϊκού τραγουδιστή. Όμως, στις αρχές της δεκαετίας του '90 με κάλεσε το Φεστιβάλ Τραγουδιού της Μελβούρνης 'Αντίποδες' κι έλαβα μέρος γιατί τους παράτησε ο τραγουδιστής τους μία εβδομάδα πριν το Φεστιβάλ. Θεώρησαν ότι μπορούσα να τους σώσω κι έτσι με θυμήθηκαν. Στην πρώτη μου επαφή με το Φεστιβάλ πήρα τέσσερα-πέντε βραβεία (της επιτροπής, αυτό που ψήφισε ως καλύτερο ο κόσμος, της ελληνοπαιλικής συνεργασίας, της καλύτερης ερμηνείας) με το τραγούδι 'Συνείδηση', σε μουσική Σάββα Χριστοδούλου και στίχους της Μαρίας Φωτιάδου. Από εκεί και πέρα με καλούσαν συνέχεια για δώδεκα χρόνια.»

Έγινε δηλαδή συνήθεια η συμμετοχή κι η βράβευσή σου στη Μελβούρνη.

«Δεν πήγαινα για να μου πουν πόσο καλός τραγουδιστής είμαι, γιατί από ένα σημείο και μετά έγινε πράγματι ρουτίνα. Πήγαινα γιατί για μένα ήταν η τονωτική ένεση που μου έδινε τη δύναμη να πε-

ράσω το υπόλοιπο διάστημα του χρόνου. Από την άποψη ότι θεωρούσα ερασιτεχνικούς τους χώρους που εμφανιζόμουν, σε σχέση πάντα με την πατρίδα. Αντίθετα, το Φεστιβάλ ήταν στα δικά μου θέλω και γούστα. Είχα μουσικούς από το ωδείο, τη φιλαρμονική ορχήστρα της Μελβούρνης υπό την διεύθυνση του Πολ Κόπερ και 2.000 άτομα να με ακούν τη στιγμή που τραγουδούσα. Έδινε ότι είχα και δεν είχα κι αυτό που εμένα με εκφράζει, το καλό, ερμηνευτικό τραγούδι, το δύσκολο τραγούδι.»

Έκανες μεγάλη επιτυχία και το όνομά σου συνδέθηκε με το Φεστιβάλ «Αντίποδες».

«Εκεί με αναγνώρισε και με δέχθηκε ο κόσμος. Θέλω να πιστεύω πως έτσι με θυμούνται και μ' ευχαριστεί αυτό. Έχω σταματήσει σχεδόν 15 χρόνια τώρα. Κάποια στιγμή εγκατέλειψα τα μπουζούκια κι έπασα τα ελληνικά κλαμπ που ήταν τότε ανύπαρκτα. Με την ορχήστρα μου, τους «Solid Touch», υπό τη διεύθυνση του Τομ Παπαδημητρίου, μπήκαμε στα κλαμπ. Τα ελληνικά κλαμπ, όπως του Σίδνεϊ Ολύμπικ στο Waterloo, του Καντερμπερι Μάρικβιλ Ολύμπικ, ο Μέγας Αλέξανδρος κι η Κυπριακή Κοινότητα στο Στάνμορ είναι δημιουργήματα δικά μου. Δεν υπήρχε πρόγραμμα μέσα, εμείς το ξεκινήσαμε και διατηρηθήκαμε για μία εικοσαετία. Το κλαμπ των Καστελλοριζών είναι το μοναδικό το οποίο βρήκα με λειτουργία ενός χρόνου και με κόσμο μέσα.»

Έκανες κι άλλα πράγματα όμως.

«Εκτός από τη Μελβούρνη πήγα σε Φεστιβάλ και στην Αδελαΐδα. Στην τηλεόραση είχαμε το δικό μας πρόγραμμα, το Greek Affair, ενώ έκανα και θέατρο με τον αείμνηστο Πέτρο Πρίντζη. Ανεβάσαμε το 'Μιας πεντάρας νειάτα' και το 'Δον Καμίλλο' και θέλαμε να κάνουμε επιθεώρηση, όμως δεν μας έβγαине γιατί δεν υπήρχε το υλικό, τα στελέχη. Για να ανεβάσεις επιθεώρηση χρειάζεσαι καλλιτέχνες που να μπορούν να τραγουδήσουν, να χορέψουν και να υποδυθούν. Εκεί είχαμε το πρόβλημα. Δεν είχαμε τα 10-15 στελέχη που απαιτούνταν κι έτσι κάναμε πρόζα.»

«Όλα τα είχαμε κάνει, το μόνο που δεν υπήρχε ήταν μία εταιρία δίσκων, να πάρει το πράγμα και να το απογειώσει. Για παράδειγμα, γίνονταν κάποιες επιτυχίες στο Φεστιβάλ, αλλά μετά από έναν μήνα είχαν πεθάνει γιατί δεν υπήρχε η εταιρία να το προωθήσει και να το απογειώσει.»

Ξέρεις, από ελληνικής πλευράς τα έχουμε όλα λίγα. Με αυτά που είχαμε κοιτάζαμε να πορευθούμε.

Ο κόσμος πιστεύω πως αναγνώρισε σε μένα ότι το πάλευα συνέχεια. Με αυτά τα μέσα που είχαμε.»